

ANALITZEM

Reproduïm a continuació una carta que Jordi Arbonès envià al diari AVUI el mes de febrer proppassat, per tal com subscrivim els conceptes que hi exposa i ens solidaritzem amb la seva actitud.

OBRA CULTURAL CATALANA

Sr. Director de
l'AVUI
Barcelona

Benvolgut compatrici,

Us agrairé vulgueu publicar aquestes ratlles a la "Bústia" o a "Diàleg":

Els espanyols tenen una dita que fa: "Cuando la limosna es grande hasta el santo desconfía". Fins ara, no he sabut trobar l'equivalent català d'aquest refrany, i se m'ha acudit que, si realment no en tenim cap, potser és perquè els catalans no som tan malfiats com els espanyols. Això explicaria, potser, que "alguns" presidents actuals d'"alguns" Casals i Centres catalans d'Amèrica haguessin acceptat la invitació, amb despeses pegades, que els féu l'Institut Català de Cooperació Iberoamericana perquè assistissin a la I Trobada de Casals Catalans d'Amèrica del 1980. Podíem aleshores concedir-los una mica de crèdit i suposar que, amb llur bona fe i sense malfiança, s'havien deixat enlluernar pels arguments dialèctics emprats pels integrants de l'esmentat institut i deixat endur per l'eufòria que engendrava suposar que ja teníem una autonomia, etc., etc. Ara: que al cap d'un parell d'anys, després d'haver vist els efectes del "tejerazo", amb la seva seqüela d'"harmonitzacions"; després de les denúncies de l'IPECC, del Consell Nacional Català i d'altres, aquells mateixos senyors no solament hagin reincidit sinó que adhuc hagin volgut justificar llur actitud mitjançant una dialèctica semblant a la que empren els "harmonitzadors" (i em refereixo a l'article "Tornarem al nord, tornarem al sud" de Joan Rocamora, AVUI, 19-XII-81), demostra clarament que estan d'acord amb els propòsits de l'ICCI, i fóra ingenu creure que també aquesta vegada han estat sorpresos en llur bona fe, si és que mai ho foren.

Els Casals i Centres catalans d'Amèrica havien estat sempre bastions inexpugnables davant els intents d'"espanyolitzar-los" que manta vegada havien dut a cap els funcionaris dels consolats espanyols. L'actitud inflexible dels homes que els dirigien, aquests Casals, els honorava. I és així que fa basarda veure avui com allò que mai no havia estat possible per mitjà de la "diplomàcia", ara s'ha fet efectiu mercès a mitjans més pragmàtics: només els ha calgut tirar mà d'uns quantos milions de pessetes. Sota aquesta andanada, els bastions antany inexpugnables d'una colla de Casals i Centres catalans de la diàspora s'han esfondrat com si fossin castells de cartes per manca d'aquella actitud inflexible que caracteritzà els presidents d'abans, la qual és evident que els actuals no han sabut adoptar.

Que els presidents que han assistit a la II Trobada no han estat sorpresos en llur bona fe ni han mantingut una fèrria actitud de resistència en aquesta oportunitat se'n desprèn de les pròpies paraules del senyor Rocamora a l'article esmentat, tot parlant en nom dels presidents dels Casals i Centres d'arreu del món (vull aclarir, doncs, que cada cop que el cito ho faig considerant-lo portantveu del grup i no pas a tall personal). D'una banda diu que hom "ha denunciat un malèfic intent de control dels Casals per part de Madrid. Un Madrid sense cognom (el subratllat és meu) contra el qual hom ens avisa per tal que estiguem amatents i a l'aguait". I més avall diu encara: "Que els qui hem suportat les maltempades de mig-segle de persecucions no necessitem que hom ens avisi d'uns perills que coneixem massa bé". O sigui, podem suposar que hom no va de bona fe si al·lega que li parlen d'un "Madrid sense cognom", quan se li

ha dit que aqueix "Madrid" es diu: "Círculo Catalán de Madrid, Instituto Español de Migración, del Ministerio de Trabajo, Instituto de Cooperación Iberoamericana del Ministerio de Asuntos Exteriores", del qual en depèn l'Institut Català de Cooperació Ibero-americana, és a dir que es tracta d'un "Madrid" amb tots els noms i els cognoms, com s'escau a les famílies de "noble raigambre". I tampoc no podem suposar que ha obrat de bona fe qui declara no necessitar que l'avisin d'uns perills que "coneix massa bé" i malgrat tot accepta "una beca, un passatge" de mans d'un "Madrid" la nissaga del qual es remunta a l'Institut de Cultura Hispànica i a l'Institut Catalán de Cultura Hispànica. Per altra banda, de resistència no n'hi ha hagut gens ni mica, ans al contrari, si fem esment d'unes altres paraules del mateix president del Casal de Catalunya de Buenos Aires en una entrevista de J. Subirà (AVUI, 12-XII-81), quan aquest li preguntà: "Però voleu demanar diners als organismes del govern central?", el senyor Rocamora contestà: "Si l'Institut Espanyol d'Emigració disposa d'uns milions, per què els catalans de fora no podem disposar-ne en part? Si Catalunya aporta un 40 per cent dels pressupostos de l'Estat, no ens regala res, ens tornen una mica el que és nostre. Això no és vendre's per un plat de lleties". En aquesta mateixa entrevista, el senyor Rocamora considera que els de l'IPECC els ofenien pel fet que els volien donar "carnet de catalanitat". A rel d'això, parafrasejant Manuel de Pedrolo ("No enfosquim allò que és clar", AVUI, desembre 81), podríem dir que cadascú amb la seva actitud, es dona el "carnet de catalanitat" que li escau.

A l'article esmentat abans, el senyor Rocamora es lamenta perquè "les nostres llars col·lectives" són "castigades encara per la secessió de grups i individus que les afebleixen -diu- car en els nostres llunyans estatges no ho fem 'tot entre tots' sinó 'tot (?) entre molt pocs'". Es veu que el president del Casal de Catalunya de Buenos Aires no coneix encara els motius pels quals hi ha grups i individus que s'han seccionat de les "llars col·lectives"; Els motius són, si fa no fa, els mateixos que ara ens indueixen a alçar la veu enfront d'aquesta claudicació oprobiosa de la major part dels Casals i Centres catalans d'arreu del món (els quals d'ara endavant podran tancar files al costat de los "centros regionales" i de les "Casas de España" amb tot orgull, oi?), per tal que a casa nostra sàpiguen que en aquesta riba de l'Atlàntic hi ha catalans que no s'han deixat engalipar pels il·lusionistes de torn, pels cortesans servils i pels bufons llagoters; catalans que ja no volgueren participar del concert orquestrat per les entitats espanyoles amb motiu de la visita a l'Argentina de l'actual rei d'Espanya al costat dels "catalans" que hi van voler fer sonar també llur esquellot botifler (cal citar aquí un paràgraf d'una curiosa carta de Tarradellas a Joan Rocamora, amb membret de "El President de la Generalitat de Catalunya", del 30 de gener de 1979, fotocòpies de la qual foren profusament repartides a tort i a dret pel receptor de la lletra, paràgraf que fa: "Us felicito de tot cor per la vostra intel·ligent i patriòtica acció al front de la Delegació de la Generalitat amb motiu de la visita del rei Joan Carles a l'Argentina. Estic perfectament d'acord en (sic) la vostra intervenció al lunch de despedida (sic) a l'Embaixada (sic) d'Espanya i us agraeixo les paraules que vàreu dir al monarca."); catalans que creuen en l'existència dels Països Catalans, malgrat que siguin "una realitat nacional mancada de realitat política", com diu el senyor Rocamora, i creuen en la necessitat de la lluita per aconseguir el seu reconeixement "perquè avui és l'hora de poder lluitar pel que volem ser", com diu en Llach; catalans que creuen que les entitats catalanes de la diàspora han de conservar llur independència fins i tot tenen relació amb un govern de la Generalitat que fa una política "més pragmàtica", "sense estirar més el braç que la mànega i procurant salvar el que s'ha aconseguit, consolidar el poc o molt que tenim", en paraules del senyor Rocamora (la qual cosa està bé, però no és aplicable als Casals i Centres de l'exterior, els quals, donades les actuals circumstàncies, han de procurar, precisament, secundar l'acció dels catalans de l'interior que, en no estar supeditats als compromisos polítics imposats per una autonomia "descafeïnada" i "harmonitzada" procuren d'estirar més el braç que la mànega i per això de vegades van a raure a la presó o són atacats verbalment o amb bombes); catalans, en un mot, que, entre d'altres coses que no puc exposar per manca d'espai, no estan disposats a acceptar mai un plat de lleties malgrat que aquestes lleties hagin estat pagades amb diners aportats per Catalunya, ja que pensen, igual que en Raimon (AVUI, 20-XII-81), que a vegades "el que no es pot comprar és que no es deixa vendre".

Jordi Arbonès
d'Obra Cultural Catalana de
Buenos Aires